

Projekt **Exit**

Fra barriere til karriere

Slutevaluering pr. 31. december 2010

1) Indskrevne deltagere

Der er i projektperioden - 1. januar - 31. december 2010 - indskrevet 69 borgere i projektet, hvilket er 19 flere end målet om 50 indskrevne i projektet.

- 70 % af deltagerne er unge af anden etnisk baggrund end dansk.
- Bortset fra ganske få (3 personer) er alle deltagere unge mænd – i alderen fra 18 til 28 år. Kun fire deltagere har været over 25 år.
- 70 % af deltagerne skønnes ikke at have bolig eller fast opholdsadresse. Nogle har en adresse, men bor ikke på adressen. Andre benytter poste restante-adresser til at modtage post. (De boligløse virker ikke til at være interesserede i at få en bolig. Måske fordi de kan leve en udmærket tilværelse af kontanthjælpen, hvis de ikke skal betale husleje ved at bo gratis hos venner og bekendte.)
- Nogle (men under halvdelen) har eller har haft relation til bander.

2) Samarbejdet med Jobcenter København

Opstarten af projektet blev ramt af flere forsinkelser. Selve opstartsmødet først fandt sted i midten af januar, da det ikke kunne lade sig gøre på et tidligere tidspunkt. I februar blev der visiteret nogle få borgere til Exit. Herefter indtraf en ny forsinkelse, da det blev bestemt, at visiteringerne skulle foregå via udbudsportalen. Exit fik først adgangskoder til portalen i slutningen af april, og det medførte en pause i visiteringerne frem til slutningen af april.

Disse forsinkelser bevirkede, at vi arbejdsmæssigt mistede et af projektperiodens fire kvartaler.

3) Aktiviteter og metoder

De helt centrale elementer i Exit-modellen er, at vi i hvert enkelt tilfælde tager udgangspunkt i borgerens liv og situation, og at vi tilbyder en helhedsorienteret indsats, hvor vi kombinerer en social indsats med vejledning om job og uddannelse. Vi lægger sammen med borgeren en plan ud fra vedkommendes egne ønsker og realistiske muligheder.

Der er altid tale om en flerstrengt indsats, hvor vi kombinerer en beskæftigelsesmæssig indsats med en række sociale aktiviteter. Blandt de mange elementer, der kan indgå i den individuelle indsats, kan nævnes:

- Afklaring af borgerens ønsker i forhold til job/uddannelse.
- Afklaring af, hvilke krav der stilles – herunder adgangskrav til uddannelse, behov for kurser m.v.
- Afklaring af personlige og faglige kompetencer.
- Rådgivning om at skrive ansøgninger og opstille cv.
- Rådgivning om at søge job, finde arbejdsgivere og gå til jobsamtale.
- Hjælp til at finde praktikplads eller komme i voksenlære.
- Opfølgende kontakt til arbejdsplads for at sikre, at borgeren fastholdes i job, praktik, læreplads m.v.
- Retshjælp.
- Gældsrådgivning i samarbejde med Den Sociale Retshjælp.
- Sociale netværkstilbud via jobkonsulent, socialkoordinator og mentorordning.
- Socialrådgivning.
- Samtaler med psykolog/terapeut.
- Kultureftermiddage med samvær, sang & musik og spisning.
- Sang- og musikundervisning.
- Sportsklub med fodbold og fiskeri.
- Café-aftener med frivillige, ex-indsatte og medarbejdere i caféen.
- Professionelle mentorer.
- ”Walk and talk”.

Det er individuelt, hvordan den enkelte borger har benyttet sig af de mangfoldige tilbud.

Det viste sig, at det var nødvendigt at bruge professionelle mentorer, og det er meget tydeligt i forhold til denne gruppe, at de har været det mest effektive redskab i relations- og tillidsopbygningen, som er drivkraften i udviklingen.

Ligeledes viste ”walk and talk” sig at være et godt og givtigt redskab, og derfor er det blevet brugt som en bevidst metode.

4) Forbrug af midler

Se vedlagte regnskab.

5) Resultater

Status for de 69 borgere, der blev indskrevet i løbet af 2010, fremgår af nedenstående tabel.

Fra barriere til karriere

Metodeudviklingsprojekt i 2010 af Exit i samarbejde med Københavns Kommune

	Antal borgere	Andel i %
Indskrevne i projektet	69	
I aktivering, uddannelse, ordinært job eller job med løntilskud ¹	30	43
Heraf i aktivering	16	23
Heraf i uddannelse	10	14
Heraf i ordinært job	3	4
Heraf i job med løntilskud	1	1
Flyttet og udvandret	4	6
Flyttet	3	4
Udvandret	1	1
I fængsel	5	7
Ikke længere i aktivering	31	45

¹⁾ Summen af de fire kategorier giver kun 42 %. Afvigelsen skyldes, at de enkelte tal er afrundet til nærmeste hele procenttal.

Opgørelsen viser, at 43 procent af de indskrevne borgere er kommet væsentligt tættere på arbejdsmarkedet. Hver femte er i job, løntilskudsjob eller i gang med en uddannelse, mens 23 procent er i aktivering.

Fem personer (7 %) er i fængsel som følge af, at de er blevet sigtet (varetægtsfængsling) eller dømt (afsoning) for ny kriminalitet.

Fire personer (6 %) er flyttet til en anden kommune eller udvandret – og er som følge deraf stoppet i projektet, inden forløbet blev afsluttet.

31 personer (45 %) er ikke længere i aktivering. En del af disse er ikke længere i aktivering, fordi de ikke mente, de kunne benytte Exits tilbud, eller fordi de ikke helt var færdig med at være kriminelle og derfor "gled" ud af projektet.

6) Projektets resultater sammenlignet med projektet "Fra indsat til ansat"

Metodeudviklingsprojektet "Fra barriere til karriere" er gennemført med udgangspunkt i erfaringerne fra Exit-projektet "Fra indsat til ansat", som blev afsluttet i januar 2010.

Et af målene med det nye projekt har været at afprøve og udvikle metoderne fra det første projekt på en yngre målgruppe.

I "fra indsat til ansat" var den primære målgruppe indsatte med en længere dom, hvilket typisk vil sige personer over 25 år. I metodeudviklingsprojektet har målgruppen været unge i alderen 18-25 år.

De to projekter har således haft forskellige målgrupper og projektperioden, og evalueringen foregik ud fra forskellige parametre. Derfor er det ikke muligt at foretage en fuldstændig sammenligning, men på væsentlige punkter kan resultaterne sammenlignes.

I metodeudviklingsprojektet er 43 % kommet i aktivering, job eller i uddannelse på ordinære eller støttede vilkår. I "Fra indsat til ansat" kom 36,5 % i job eller uddannelse på ordinære eller støttede vilkår.

I metodeudviklingsprojektet er 7 % af borgerne blevet fængslet i projektperioden. I "Fra indsat til ansat" blev 10 % dømt for ny kriminalitet i projektperioden. Det er glædeligt, at tallene er så lave. Begge tal skal dog bedømmes med forsigtighed, da de på grund af de korte projektperioder ikke kan sammenlignes med "officielle tal for recidiv", hvor man måler to år efter løsladelsen.

7) Kommentarer til resultaterne af "Fra barriere til karriere"

Resultaterne i metodeudviklingsprojektet "Fra barriere til karriere" er opnået ved en målrettet indsats, hvor vi arbejder individuelt med udgangspunkt i den enkelte borgers konkrete situation. Indsatsen, som er nærmere beskrevet under pkt. 3, har en meget positiv effekt, netop fordi vi iværksætter "hele pakken" med social indsats, job- og uddannelsesvejledning, hjælp til at finde bolig, hjælp til at få styr på økonomien, hjælp til at reetablere brudte familierelationer m.v. En af styrkerne ved Exit er, at vi har "hele pakken" med – en anden er, og borgeren har den primære kontakt til én medarbejder hele vejen igennem, selv om vedkommende som regel vil møde flere medarbejdere i forløbet.

Metodeudviklingsprojektet har bekræftet, at Exit-metoden også virker i forhold til en yngre målgruppe. Samtidig har det været nødvendigt at justere og supplere vores tilbud med aktiviteter, der retter sig mod denne målgruppe.

Der har i forhold til den yngre målgruppe været behov for en endnu mere individuel håndholdt indsats, end vi generelt oplever. Det skyldes især, at mange i målgruppen som udgangspunkt ikke er motiveret for at skulle have et arbejde. Derfor er vi som det første skridt i mange tilfælde gået i gang med en individuel coaching, hvor der er brugt megen tid på at opbygge en relation til borgeren. Her er ansatte trådt til som professionelle mentorer, og det har vist sig at være det mest effektive redskab til at skabe udvikling og fremdrift for målgruppen. Relationsarbejdet og arbejdet med at skabe en gensidig tillid mellem den enkelte medarbejder og borger har været det bærende element i projektet.

Når der er skabt denne grundlæggende tillid, har vi som næste skridt taget fat på de sociale problematikker, der udgør en stor barriere for borgeren i forhold til overhovedet at tænke på at skulle gøre karriere på arbejdsmarkedet. (Se yderligere under pkt. 8.)

Når det kommer til beskæftigelsesindsatsen har det vist, at der især er behov for at indsats, hvor de unge hjælpes i gang med en uddannelse.

8) Kommentarer i øvrigt

I forhold til målgruppen (18-25-årige) er vi stødt på en række sociale problematikker, som går igen hos flere af de borgere, vi har fået henvist til projektet.

a) Mange er blevet vænnet til offentlig forsørgelse

Det er en svær målgruppe at arbejde med, idet mange af de unge kommer fra hjem, hvor ingen af forældrene er eller har været i kontakt med arbejdsmarkedet i flere år, men typisk har levet af kontanthjælp. Ligeledes er mange af de unge aldrig selv kommet i gang med en uddannelse eller har fået et arbejde. Måske er de begyndt på en uddannelse eller i et job, men er ikke blevet fastholdt. De er herved blevet vænnet til en tilværelse med offentlig forsørgelse, og nogle af dem har ikke tænkt på, at de skal have et arbejde.

Mange har suppleret økonomien med småkriminalitet. De opererer så at sige med to økonomier. Den grundlæggende, der består af offentlige ydelser, og en supplerende, der består af det, de får ved forskellige former for kriminalitet. Det viste sig også, at en del ikke ville være eller kunne se sig selv som en aktiv del af samfundet.

Det betyder, at der er behov for et omfattende holdningsbearbejdende arbejde (coaching) fra medarbejdernes side i forhold til denne målgruppe for overhovedet at motivere dem til at tage ansvar for eget liv, bryde med kriminalitet og i stedet for tjene sine egne penge ved at få en uddannelse og et arbejde.

b) Mange afbud

Et gennemgående problem i forhold til målgruppen har været, at et stort antal af de visiterede borgere enten har sendt afbud eller ikke er mødt op til aftalte samtaler. Det drejer sig om ca. 50 % af de visiterede borgere.

De mange udeblivelser har betydet, at Exits medarbejdere fik en del spildtid. Vi søgte at mindske omfanget af afbud ved hjælp af en sms-ordning, hvor medarbejderen sender en sms til borgeren forud for et aftalt møde for at minde om aftalen.

Godt midtvejs i projektperioden blev der forsøgt indført en ordning, hvor en af Exits medarbejdere fik en fast ugentlig træffetid i jobcentrets kontor, således at Exit-medarbejderen kunne få en samtale med borgeren i direkte forlængelse af visiteringen af vedkommende. Der opstod dog nogle tekniske problemstillinger, som bevirkede, at forsøget ikke blev gennemført. Vi

ved derfor ikke, om det ville have givet et bedre resultat, men vi anser stadig, at det vil være den optimale model i forhold til målgruppen.

Hvis en visiteret borger ikke er mødt op til en aftalt tid, er der blevet aftalt en ny tid. Borgeren har som udgangspunkt fået i alt tre chancer, og hvis vedkommende ikke er mødt op tredje gang, er sagen blevet lukket i forhold til jobcentret. I praksis er der dog mange, som har fået betydeligt flere chancer, selv om de har haft svært ved at overholde indgåede aftaler. Det skyldes, at vi har valgt at fokusere på den enkelte borger og vedkommendes ressourcer.

I de tilfælde, hvor en borger ikke er mødt op til en aftale, har årsagen ofte været, at vedkommende havde fået nyt telefonnummer, ikke tog telefonen eller ikke reagerede på sms-beskeder. Mange i målgruppen har hyppigt skiftet telefon og telefonnummer.

I et enkelt tilfælde blev en borger trænet i at bruge mobiltelefonens kalenderfunktion, men det er ikke en metode, der ellers er praktiseret, da det viste sig, at sms-beskeder var et effektivt redskab i forhold til at indgå aftaler med borgerne.

En årsag til, at nogle borgere stopper i projektet kan ifølge en af Exits medarbejdere være, at "vi tager dem på ordet". Når en borger kaster et problem på bordet, tager vi sammen med vedkommende fat på at finde en løsning. Det kan nogle gange betyde, at vedkommende "smutter", fordi han/hun slet ikke er interesseret i at få løst problemerne eller ikke kan overskue konsekvenserne. Det har især vist sig, når vi har taget fat på at løse deres boligsituation og i forbindelse med terapeutsamtaler.

c) Andre kendetegn

Et andet kendetegn er, at mange af de unge ikke er blevet fastholdt i sociale relationer, og en del har ikke ønsket at være eller kunnet eller villet se sig selv som en aktiv del af samfundet. Det har for Exits medarbejdere givet sig udslag i, at de har skullet bruge en hel del tid på "social opdragelse" – blandt andet i forhold til almindelig omgang med andre mennesker og i forhold til omgang med myndighederne.

Der har også været flere traumatiserede unge blandt de visiterede borgere. Det har været en gruppe, som har været meget svær at håndtere – for de var for "dårlige" til os, men højst sandsynlig endnu "dårligere" til regulær behandling. Vores rolle har således været at motivere og fastholde kontakten på deres vej mod en udredning og regulær behandling.

En meget stor del af de visiterede har et meget stort forbrug af hash – med en af borgernes ord "for at kunne holde tilværelsen ud". Det har også været kendetegnende for deres forbrug, at de langt fra ser det som et misbrug, men på en eller anden måde som værende det samme som at ryge smøger. Der kunne for nogle af dem være tale om "selv-medicinering".

En del af borgerne har en døgnrytme, der adskiller sig væsentligt fra den gængse rytme i samfundet. For en dels vedkommende er man nødt til at lægge aftaler om eftermiddagen, da de sover først på dagen og lever deres liv om natten. Dette aspekt betyder også, at der er brug en særlig indsats i forhold til at motivere dem til at komme i gang med job/uddannelse, da det som udgangspunkt kræver, at de møder op om morgenen.

d) Der tages hånd om helheden

Mange af de visiterede borgere står, som det fremgår af ovenstående, med nogle anseelige sociale og psykologiske problemstillinger.

Men det er samtidig vigtigt at understrege, at der gennem den helhedsorienterede indsats også bliver taget fat på disse problemstillinger i arbejdet med den enkelte borger. Denne del af arbejdet anser vi for mindst lige så værdifuld som de øvrige dele, for det har stor betydning på den lange bane. Det kan ganske vist være vanskeligt at måle værdien af denne indsats på de parametre, som projektet måles på. For hvordan måler man, at unge i højere grad lærer at stå på egne ben?

e) Behov for professionelle mentorer

Exit benytter ofte frivillige mentorer som en del af vores sociale tilbud, men i forhold til metodeudviklingsprojektets målgruppe har de sociale problematikker haft en sådan tyngde, at det ikke er muligt at bruge frivillige. Her har de ansatte løftet denne opgave – og det har vist sig at være det mest effektive redskab til at skabe udvikling og fremdrift for målgruppen.

Det har tydeligt vist sig, at professionelle mentorer i forhold til denne gruppe er det mest effektive redskab i relations- og tillidsopbygningen, som er drivkraften i udviklingen. Det skal ses på baggrund af, at en del ikke har kunnet eller villet se sig selv som en aktiv del af samfundet. Derfor er der brugt mange ressourcer på at opnå deres tillid, for det er først, når de har tillid til os, at vi kan flytte dem og motivere dem til at blive en aktiv del af samfundet og tage ansvar for eget liv, bryde med kriminalitet, komme i gang med en uddannelse og få et arbejde.

9) Sammenfatning og afslutning

Sammenfattende er vi tilfreds med de resultater, vi har opnået. Metodeudviklingsprojektets målgruppe har haft mange tunge sociale problematikker, og derfor vurderer vi det som et flot resultat, at 43 % er kommet i job, uddannelse eller aktivering.

Ligeledes er det positivt, at kun 7 % er blevet fængslet i projektperioden.

Metodeudviklingsprojektet har videre bekræftet, at Exit-metoden også virker i forhold til en yngre målgruppe – dog med få justeringer, således at vi bedre har kunnet matche det, de unge havde brug for. Her har det specielt vist sig, at brugen af professionelle mentorer har haft den bedste effekt på gruppen.

Det viste sig også, at "walk and talk" var et godt og givtigt redskab i forhold til denne gruppe, og derfor er det blevet brugt som en bevidst metode.

Samtidig har projektet vist, at vi i Exit hurtigt har formået at justere vores indsats i forhold til målgruppen.

Metodeudviklingsprojektet har således rustet Exit til at hjælpe unge indsatte til "en ny begyndelse", når de løslades.

København, den 15. april 2011

Ann Skov Sørensen
Leder af Exit